

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/6686. számú

törvényjavaslat

**a nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerről
és a kárenyhítési hozzájárulásról**

Előadó:

**Gráf József
földművelésügyi és vidékfejlesztési
miniszter**

Budapest, 2008. október

2008. évi törvény
a nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerről és a kárenyhítési hozzájárulásról

Az Országgyűlés a mezőgazdaságot sújtó elemi károk hatásának enyhítésében való termelői érdekközösség kialakítása, öngondoskodó felelősségük megerősítése és az állami segítség hatékonyabbá tétele érdekében a következő törvényt alkotja:

Általános rendelkezések

1. §

(1) A törvény célja a mezőgazdasági termelők befizetéséből és az állam ezzel legalább azonos összegű költségvetési támogatásából keletkező pénzügyi forrás létrehozása, amely a befizető mezőgazdasági termelők körében az elemi kár okozta károk részbeni megtérítésére (a továbbiakban: kárenyhítő juttatás) szolgál.

(2) A kárenyhítő juttatással kapcsolatos egyes feladatokat az agrárkár-enyhítési szerv, valamint az agrárkár-megállapító szerv látja el.

(3) Az agrárkár-enyhítési szerv eljárására – ide értve a kárenyhítő hozzájárulás meg nem fizetésével kapcsolatos eljárást is – a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: eljárási tv.) I., III., IV., VI. és VII. fejezeteiben, valamint a 77-78. §-ában foglalt, a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szervre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

2. §

(1) A gazdálkodó szervezetnek vagy egyéni vállalkozónak minősülő mezőgazdasági termelők e törvény erejénél fogva a használatukban lévő termőföld alapján kötelesek részt venni a nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerben.

(2) A mezőgazdasági őstermelőnek minősülő mezőgazdasági termelők a használatukban lévő termőföld alapján szabad választásuk szerint vesznek részt a nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerben.

3. §

E törvény alkalmazásában:

a) elemi kár: a mezőgazdasági termelő használatában lévő termőföldön bekövetkezett aszály-, belvív- és fagykár;

b) mezőgazdasági termelő: az egységes mezőgazdasági támogatási rendszer bevezetéséről és működtetéséről szóló 2008. évi ... törvény (a továbbiakban: SPS tv.) 2. §-ának *b)* pontja szerinti mezőgazdasági termelő;

c) kis- és középvállalkozás: az EK Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról (általános csoportmentességi rendelet) szóló, 2008. augusztus 6-i 800/2008/EK bizottsági rendelet I. melléklete szerinti kis- és középvállalkozás;

d) gazdálkodó szervezet: a kis- és középvállalkozásnak minősülő jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;

e) egyéni vállalkozó: az egyéni vállalkozásról szóló 1990. évi V. törvény szerinti egyéni vállalkozó, egyéni cég, amennyiben e törvény szerint kis- és középvállalkozásnak minősül;

f) mezőgazdasági őstermelő: a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 3. § 18-19. pontja szerinti magánszemély;

g) termőföld: az SPS tv. 2. §-ának *i)* pontja szerinti jogosult terület;

h) egységes kérelem: a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszer részét képező közösségi jogi aktusban meghatározottak szerinti közvetlen kifizetés iránti kérelem;

i) használatban lévő termőföld: az egységes kérelemben megjelölt jogosult terület, növelve a mezőgazdasági termelő által művelt szőlőterülettel, és csökkentve a mezőgazdasági termelő által használt gyep-, illetve legelő területtel;

j) tárgyévi hozamérték: a használatban lévő termőföldről a tárgyévben betakarított termékek külön jogszabályban meghatározott áron számított értéke;

k) referencia hozamérték: a tárgyévet megelőző – elemi csapástól mentes – három év átlagtermése és a tárgyévben a mezőgazdasági termelő használatában lévő termőföld területének alapulvételével külön jogszabályban meghatározott áron számított hozamérték;

l) hozamérték-csökkenés: a referencia hozamérték és a tárgyévi hozamérték különbsége;

m) elemi csapás: a tárgyévben a mezőgazdasági termelő használatában lévő termőföld területére számítva több mint 30%-os hozamérték-csökkenést okozó elemi kár.

A kárenyhítő hozzájárulás megfizetése

4. §

(1) E törvény alapján kárenyhítő hozzájárulás fizetésére köteles:

a) a gazdálkodó szervezetnek vagy egyéni vállalkozónak minősülő mezőgazdasági termelő, valamint

b) az a mezőgazdasági őstermelőnek minősülő mezőgazdasági termelő, aki a törvényben foglaltak szerint kárenyhítési hozzájárulás fizetésére kötelezettséget vállal (az *a*)-*b*) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: kárenyhítési hozzájárulás fizetésére kötelezett mezőgazdasági termelő).

(2) A kárenyhítési hozzájárulás megfizetése csak a törvényben, illetve a külön jogszabályban meghatározott feltételek teljesítése esetén jogosít kárenyhítő juttatás igénybevételeire.

(3) A megfizetett kárenyhítési hozzájárulás nem követelhető vissza.

5. §

(1) A mezőgazdasági őstermelőnek minősülő mezőgazdasági termelő közokiratba, vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozattal (a továbbiakban: nyilatkozat) határozatlan időre kötelezettséget vállalhat kárenyhítési hozzájárulás fizetésére. A nyilatkozat legkésőbb az egységes kérelem jogszabályban meghatározott benyújtási határidejéig tehető meg. A nyilatkozat elfogadásáról az agrárkár-enyhítési szerv dönt. Az agrárkár-enyhítési szerv a nyilatkozat elfogadását kizárólag az e törvényben foglalt feltételek teljesítésének hiányában tagadhatja meg. A nyilatkozat megtételének részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg.

(2) Megszűnik a mezőgazdasági őstermelő e jogviszony alapján történő kárenyhítési hozzájárulás fizetési kötelezettsége, ha a mezőgazdasági őstermelő:

a) az egységes kérelem benyújtására jogszabályban előírt határidőt megelőzően meghal,

b) közokiratba, vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozattal visszavonja az (1) bekezdésben foglaltak szerint tett nyilatkozatát,

c) egyéni vállalkozónak minősülő mezőgazdasági termelőként nyújt be egységes kérelmet.

(3) Ha a mezőgazdasági őstermelőnek minősülő mezőgazdasági termelő egyben egyéni vállalkozónak minősülő mezőgazdasági termelő is, a kárenyhítési hozzájárulás fizetési kötelezettségét az egyéni vállalkozóra vonatkozó szabályok szerint kell teljesítenie.

(4) A (2) bekezdés *b)* pontja szerinti nyilatkozat a tárgyévben csak az egységes kérelem benyújtására előírt határidő lejártáig tehető meg.

(5) A mezőgazdasági őstermelő egységes kérelem benyújtását követő halála esetén a kárenyhítési hozzájárulás megfizetésére az az örökös kötelezett, akinek részére az örökhagyó által benyújtott egységes kérelem alapján járó támogatást kifizetik.

(6) Az egyéni vállalkozónak minősülő mezőgazdasági termelő halála esetén a kárenyhítési hozzájárulás megfizetésére az (5) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

6. §

(1) A kárenyhítési hozzájárulás mértéke a kárenyhítési hozzájárulás fizetésére kötelezett mezőgazdasági termelő használatában levő:

a) szőlő és gyümölcs ültetvényterület után évenként és hektáronként 2 000 forint,

b) egyéb termőföldterület után évenként és hektáronként 800 forint.

(2) A kárenyhítési hozzájárulás fizetésére kötelezett mezőgazdasági termelő a kárenyhítési hozzájárulás (1) bekezdés szerint kiszámított összegét a tárgyév június 30-áig banki átutalással, a befizető azonosítására alkalmas módon, a regisztrációs szám és az adószám, vagy az adóazonosító jel megadásával köteles befizetni az agrárkárenyhítési szerv külön jogszabályban meghatározott számlájára. Határidőben történő befizetésnek kizárólag az agrárkárenyhítési szerv számláján tárgyév június 30-áig jóváírt összeg tekinthető.

(3) A meg nem fizetett kárenyhítési hozzájárulás adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. A kárenyhítési hozzájárulás megfizetésének elmulasztása esetén az eljárási tv. 58-62. §-ában foglaltakat kell alkalmazni.

A kárenyhítő juttatás pénzügyi forrásai

7. §

A kárenyhítési hozzájárulás a kárenyhítő juttatás forrásául szolgáló, az agrárpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által vezetett minisztérium költségvetési fejezet fejezeti kezelésű előirányzatának (a továbbiakban: előirányzat) bevételeit képezi.

8. §

(1) Az állam évenként a központi költségvetési forrásból az összes kárenyhítési hozzájárulás fizetésére kötelezett mezőgazdasági termelő által befizetett kárenyhítési hozzájárulással legalább azonos összegű támogatással járul hozzá a kárenyhítés pénzügyi forrásaihoz.

(2) A Kormány nyilvános határozatban dönthet az összes kárenyhítési hozzájárulást meghaladó összegű többlet költségvetési hozzájárulás biztosításáról, továbbá szempontokat határozhat meg a többlet költségvetési hozzájárulás igénybevételenek szakmai feltételrendszerére. A kárenyhítési igények elbírálása során a többlet költségvetési támogatás azon kárenyhítő hozzájárulás fizetésére kötelezett mezőgazdasági termelők között osztható fel, akik teljesítik a külön jogszabályban meghatározott feltételeket.

(3) Az előirányzat központi költségvetésből történő támogatása nem lehet kevesebb, mint a tárgyévet megelőző évi összes kárenyhítési hozzájárulás összege.

(4) A kárenyhítési hozzájárulás és az (1) és (2) bekezdés szerinti költségvetési támogatás kizárólag a törvény szerinti célokra használható fel.

(5) A (4) bekezdés szerinti támogatási forrás maradványa nem vonható el, nem csoportosítható át, nem csökkenthető és nem zárolható, arra a mindenkori költségvetési törvény által előírt tartalék- és maradványképzési kötelezettség nem vonatkozik. Az összeg tárgyévben kárenyhítő juttatásra fel nem használt részét a következő évre kötelezően át kell vinni.

*A kárenyhítő juttatásra való jogosultság feltételei***9. §**

(1) A kárenyhítő juttatásra a kárenyhítési hozzájárulás fizetésére kötelezett mezőgazdasági termelő abban az esetben jogosult, amennyiben

a) a részére megállapított kárenyhítési hozzájárulást határidőre maradéktalanul befizette, és

b) a használatában levő termőföldön bekövetkezett belvív- és fagykárt a külön jogszabályban meghatározottak szerint az agrárkár-megállapító szervhez a káresemény bekövetkezésétől számított tíz napon belül bejelentette, és

c) a használatában lévő termőföldön elemi csapás következett be és kárenyhítő juttatásra vonatkozó igénye az agrárkár-megállapító szervhez a tárgyév október 20-áig beérkezett és

d) az agrárkár-megállapító szerv által felülvizsgált kárenyhítő juttatásra vonatkozó igénye az agrárkár-megállapító szervtől legkésőbb a tárgyév november 10-éig beérkezett az agrárkár-nyhítési szervhez, illetve

e) aszály esetén a miniszter az aszályhelyzet fennállásáról közleményt ad ki.

(2) A kárenyhítő juttatást a kárenyhítési hozzájárulás fizetésére kötelezett mezőgazdasági termelő részére a használatában levő termőföld alapján akkor lehet megállapítani, ha az a kár bekövetkezésekor és a kárenyhítő juttatásra vonatkozó igény benyújtásakor is a használatában volt.

(3) Az egyéni vállalkozónak vagy mezőgazdasági őstermelőnek minősülő mezőgazdasági termelő halála esetén a kárenyhítő juttatást a mezőgazdasági termelő örökösének kell kifizetni.

(4) A kárenyhítési hozzájárulás fizetésére kötelezett mezőgazdasági termelő legkésőbb a kárenyhítő juttatásra vonatkozó igényének benyújtásával egyidejűleg köteles bejelenteni az agrárkár-nyhítési szervnek a kárenyhítési igényével érintett elemi kárra biztosítóval történt szerződés kötését, valamint e szerződés alapján az igénnyel érintett elemi kárral összefüggésben a biztosító által a részére megállapított összeget. Ha ez az összeg csak az igénybejelentést követően válik ismertté, akkor a mezőgazdasági termelő e körülményt a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül köteles bejelenteni. A szerződéskötésre vonatkozó bejelentési kötelezettség elmulasztása esetén a kárenyhítési hozzájárulás fizetésére kötelezett mezőgazdasági termelő nem jogosult kárenyhítő juttatásra, a már kifizetett kárenyhítő juttatást a jogosulatlanul igénybevett támogatásra vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.

10. §

A tárgyévi kárenyhítő juttatások mértékének meghatározásánál a tárgyévet megelőző év október 1-jétől a tárgyév szeptember 30-áig bekövetkezett elemi károkat kell figyelembe venni. Az ezt követő időszakban bekövetkezett elemi kár a következő évi kárenyhítési igény megállapításánál érvényesíthető.

11. §

(1) A kárenyhítési hozzájárulás fizetésére kötelezett mezőgazdasági termelő elemi csapás esetén legfeljebb a hozamérték-csökkenés alapján kiszámított kárenyhítő juttatási igényének az EK Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról és a 70/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. december 15-i 1857/2006/EK bizottsági rendelet 11. cikk (2) bekezdésében meghatározott 80%-os, kedvezőtlen adottságú területeken 90%-os mértéke szerinti kárenyhítő juttatásra jogosult. Amennyiben a rendelkezésre álló összes kárenyhítési hozzájárulás és költségvetési támogatás együttes összege nem fedezi a tárgyévben maximálisan adható összes kárenyhítő juttatás összegét, úgy a kárenyhítő juttatás mértékét az adott évben valamennyi kárenyhítő juttatást igénylő termelőnél arányosan csökkenteni kell.

(2) Az agrárkár-enyhítési szerv kárenyhítési kötelezettsége legfeljebb az (1) bekezdés szerinti juttatásnak a biztosító által – a 9. § (4) bekezdése szerinti biztosítási szerződés alapján – nem fedezett részére terjed ki.

12. §

(1) Elemi csapás esetén a termelőket megillető kárenyhítő juttatás összegére az agrárkár-enyhítési szerv évenként egyszer, jogszabályban meghatározott határidőn belül, a kárenyhítő juttatásra vonatkozó kifizetési tervben (a továbbiakban: kifizetési terv) tesz javaslatot a miniszternek.

(2) A kifizetési tervet a miniszter – az általa történő jóváhagyást követően – továbbítja az Európai Bizottság részére.

(3) Az Európai Bizottság döntésének kézhezvételét követően a miniszter engedélye alapján az agrárkár-enyhítési szerv intézkedik a kárenyhítő juttatás kifizetéséről.

13. §

(1) A miniszter döntése alapján a 11. § (1) bekezdése szerinti kárenyhítő juttatás összegéből, annak legfeljebb 90%-áig a tárgyévben előleg fizethető ki.

(2) Amennyiben a kárenyhítő juttatás előleg összege a véglegesen megállapított kárenyhítő juttatást meghaladja, a különbözetet az agrárkár-enyhítési szerv határozatában foglaltak szerint harminc napon belül vissza kell fizetni. A határidőben vissza nem fizetett előleg adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.

14. §

(1) Az agrárkár-enyhítési szerv a törvényben foglalt feladatai ellátásához:

- a) kárenyhítési adatbázist hoz létre,
- b) összesíti és feldolgozza az agrárkár-megállapító szerv által felülvizsgált kárenyhítő juttatás iránti igénybejelentéseket.

(2) Az agrárkár-enyhítési szerv a kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével összefüggő adatokat a fizetési kötelezettség megszűnését követő öt évig, illetőleg ezt követően az ezzel összefüggő eljárások befejeződéséig kezelheti.

(3) Az agrárkár-megállapító szerv e törvényben foglalt feladatai teljesítéséhez:

- a) fogadja és ellenőrzi a 9. § (1) bekezdés b) pontja szerinti bejelentéseket,
- b) fogadja, felülvizsgálja és záradékolja a 9. § (1) bekezdés c) pontja szerinti kárenyhítő juttatás iránti igényeket.

Záró rendelkezések

15. §

(1) Ez a törvény a kihirdetését követő negyvenötödik napon lép hatályba és ezzel egyidejűleg a nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerről szóló 2006. évi LXXXVIII. törvény és az azt módosító 2007. évi XL. törvény hatályát veszti azzal, hogy rendelkezéseit a folyamatban lévő eljárásokban alkalmazni kell.

(2) A nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerről szóló 2006. évi LXXXVIII. törvény alapján kötött szerződések e törvény hatályba lépésének napjával a törvény erejénél fogva megszűnnek.

(3) A nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerről szóló 2006. évi LXXXVIII. törvény alapján képzett előirányzat maradványa nem vonható el, az az e törvény alapján képzendő előirányzat bevételeit képezi.

(4) A kárenyhítési juttatás formájában nyújtott támogatásokra 2010. január 1. után az EK Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról és a 70/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. december 15-i 1857/2006/EK bizottsági rendelet 11. cikk (8) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

(5) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

- a) az agrárkár-enyhítési szervet,
 - b) az agrárkár-megállapító szervet
- rendeletben jelölje ki.

(6) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy:

a) a hozamérték-csökkenés kiszámításának módját, az elemi csapás bejelentésének, igazolásának, az előlegfizetési és a kárenyhítő juttatás iránti igény benyújtásának, a kárenyhítő juttatás megállapításának részletes szabályait, a kárenyhítő juttatás jogszabálysértés esetén jogosulatlannak minősülő részét és az ellenőrzés rendjét,

b) a többletforrás igénybevételéhez szükséges feltételeket és a feltételek teljesítése igazolásának módját, valamint

c) a mezőgazdasági őstermelőnek minősülő mezőgazdasági termelő által a kárenyhítési hozzájárulás fizetési kötelezettségvállalás megtételének részletes szabályait

rendeletben határozza meg.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

16. §

Ez a törvény az EK Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról és a 70/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2006. december 15-i 1857/2006/EK bizottsági rendelet 11. cikkének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg, és a kárenyhítő juttatás feltételei megfelelnek e rendelet 11. cikke szerinti kedvezőtlen éghajlati jelenségek folytán járó támogatás igénybevétele valamennyi feltételének.

Általános indokolás

A 2007. év elejétől működő új típusú agrárkár-enyhítési rendszer a termelők döntő részének tartózkodása miatt nem volt képes ellátni feladatát. A termelők és az állam kölcsönös, önkéntes kockázat és felelősség vállalására épülő rendszerhez a termelőknek elenyésző hányada csatlakozott, így nem képződhetett olyan nagyságú kárenyhítési forrás, amely súlyos elemi károk bekövetkezése esetén megfelelő védelmet tudott volna biztosítani a károsult termelők kör számára. Ugyanakkor az éghajlati tényezők egyre inkább eltolódnak a szélsőségek irányába. A jövőben is visszatérően kell számolni előre nem látható, súlyos természeti katasztrófákkal, amelyek kezelésére a mezőgazdaságban elengedhetetlen megfelelő „védőháló” működtetése. Ezért indokolt a kárenyhítés szabályainak olyan értelmű módosítása, amely a mezőgazdasági termelők meghatározó körének a kárenyhítési rendszerbe történő belépését eredményezi.

Az agrárkár-enyhítési rendszer továbbfejlesztésének kérdésében olyan általános vélemény alakult ki, amely támogatja a tipikusan árutermelő gazdálkodó szervezetek (például gazdasági társaságok, szövetkezetek), egyéni vállalkozók számára a rendszerben való kötelező részvételt és ezzel együtt az ahhoz történő anyagi hozzájárulást, míg a mezőgazdasági őstermelők számára a rendszerhez való csatlakozás és ezzel együtt a kárenyhítési támogatásból való részesülés kérdését saját döntésükre bízta.

A kárenyhítési rendszerben résztvevő termelők kör bővülése miatt csökken a termelők által befizetendő kárenyhítési hozzájárulás fajlagos összege, de ezzel együtt annyi forrás gyűlhet össze a kárenyhítési alapon, amely az egyes években méltányos kárenyhítési juttatás kifizetését teszi lehetővé a károsult termelők részére.

Az új szabályozási konstrukció nem korlátozza a biztosító intézetek agrárbiztosítások területén meglévő versenyét, mivel a kárenyhítési rendszer támogatása főleg olyan káreseményekre terjed ki (pl. aszály), amelyek az üzleti biztosítók kockázatvállalásai között nem találhatók meg.

A javaslat kidolgozásánál figyelemmel kellett lenni arra a körülményre is, miszerint ha Magyarország nem működtet kárenyhítési rendszert, akkor az egyben azt is jelentené, hogy az elemi csapások esetében a gazdák, gazdálkodók számára vagy csak az üzleti biztosítás, vagy pedig a pénzügyileg erősen korlátozott de minimis támogatási rendszer nyújthatna segítséget (ennek összege 3 év alatt összesen nem haladhatná meg a 7 500 eurót).

A javaslat rendelkezései összhangban vannak a természeti csapások miatti kárenyhítésre vonatkozó európai uniós szabályozással, azok az EK Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról és a 70/2001/EK rendelet módosításáról szóló 1857/2006/EK bizottsági rendelet

értelmében csak kis- és középvállalkozásnak minősülő mezőgazdasági termelőkre vonatkoznak.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A javaslat célját, valamint a kárenyhítési rendszer működéséhez felhasználható forrásokat határozza meg. E szerint a kárenyhítési juttatás pénzügyi forrása a mezőgazdasági termelők befizetéséből, valamint az állam legalább ezzel azonos összegű költségvetési támogatásából képezhető. A kárenyhítési rendszer működtetésének feladatait az agrárkár-megállapító szerv, valamint az agrárkár-enyhítési szerv látja el. Ezen szervek eljárását a kárenyhítési törvény végrehajtása tekintetében is a 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: eljárási tv.) szabályozza.

A 2. §-hoz

A javaslat e szakasza arról rendelkezik, hogy a piacra termelő gazdálkodó szervezeteknek és egyéni vállalkozóknak kötelező belépni a nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerbe, míg az őstermelők részére az önkéntes belépés lehetőségét felkínálja.

A 3. §-hoz

A javaslat e szakasza az Európai Unió előírásaival és szabályaival összhangban meghatározza a javaslatban előforduló alapvető fogalmakat, így többek között a jogosultak körét, az elemi kár, az elemi csapás, a hozamérték kiesés megállapításának szabályait.

A 4. §-hoz

A javaslat e szakasza rendelkezik a kárenyhítési hozzájárulás fizetési kötelezettségről, továbbá arról, hogy a kárenyhítő juttatás igénybevétele a kárenyhítési hozzájárulás megfizetésén túl még további feltételek meglététől is függ, valamint arról, hogy a már befizetett kárenyhítési hozzájárulást nem lehet visszakövetelni.

Az 5. §-hoz

A javaslat e szakasza az őstermelőkre vonatkozó különleges szabályokat tartalmazza a kárenyhítési rendszerhez történő csatlakozás módját és feltételeit illetően, valamint szabályozza a kárenyhítési rendszerből történő kilépés és a jogviszony megszűnésének lehetőségeit. Ezek között igen fontos rendelkezés, hogy az őstermelő a területalapú támogatás igénylését szolgáló, a 3. §-ban definiált egységes kérelem benyújtására kitűzött határidő lejártáig vonhatja vissza a kárenyhítési rendszerbe történő belépési szándékát megtestesítő nyilatkozatát, ezt követően ugyanaz a kötelezettség terheli, mint ami a gazdálkodó szervezeteket és az egyéni vállalkozókat. Amíg a gazdálkodó szervezetek kötelezettségei, illetve jogai jogutódlással szállnak át a jogutódra, addig az

egyéni vállalkozók és őstermelők ugyanezen jogai és kötelezettségei a természetes személyben bekövetkezett változás (halál) esetén örökléssel szállnak át az örökösre, ezért ezen speciális rendelkezéseknek helyt kellett adni ebben a szakaszban.

A 6. §-hoz

A javaslat e szakasza értelmében a kárenyhítési hozzájárulás mértéke a szőlő és gyümölcs ültetvényterület után évenként és hektáronként 2 000 forint, az egyéb termőföldterület (szántó) után évenként és hektáronként 800 forint. A kárenyhítési hozzájárulást az agrárkár-enyhítési szerv számlájára minden évben június 30-ig kell befizetni. A befizetés elmulasztása esetén a tartozás adók módjára behajtandó köztartozássá válik, amelynek végrehajtásáról az agrárkár-enyhítési szerv gondoskodik.

A 7-8. §-hoz

A kárenyhítési hozzájárulás címén az agrárkár-enyhítési szervnek befizetett összegek a kárenyhítő juttatás forrásaként a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) költségvetési fejezet fejezeti kezelésű előirányzatának bevételeit képezik, amelyet a minisztérium a központi költségvetési forrásból legalább ezzel azonos összegű támogatással egészít ki. Adott esetben, ha a helyzet megkívánja, a kormány dönthet ennél nagyobb összegű támogatás biztosításáról is, amely esetben a többlet költségvetési hozzájárulás igénybevételének feltételrendszerét külön jogszabályban kell rögzíteni. Mivel az adott év káreseményeire kifizetett támogatás az adott évet követő év költségvetését terheli, garanciális szabály gondoskodik arról, hogy a termelői befizetésekkel azonos összegű támogatás a következő év költségvetésében rendelkezésre álljon. A kárenyhítő juttatások maradványának felhasználási lehetőségét szintén garanciális szabályok rögzítik; az nem vonható el, nem csoportosítható át, nem csökkenthető és nem zárolható és csak a következő évek kárenyhítési céljaira használható fel.

A 9. §-hoz

A kárt szenvedett mezőgazdasági termelő a kárenyhítő juttatásra abban az esetben jogosult, ha a kárenyhítési hozzájárulást határidőre, maradéktalanul befizette, a bekövetkezett elemi kárt belvív- és fagykár esetében az agrárkár-megállapító szervhez bejelentette, és a kárenyhítő juttatásra vonatkozó igényét az agrárkár-megállapító szervhez határidőre benyújtotta. Ezt követően az agrárkár-megállapító szerv gondoskodik a kérelem felülvizsgálatát követően annak az agrárkár-enyhítési szervhez történő eljuttatásáról. A károsult mezőgazdasági termelő csak akkor részesülhet kárenyhítő juttatásban, ha az a földterület, amelyen az elemi kár keletkezett, mind a kár bekövetkezésekor, mind pedig a kárenyhítő juttatási igényének bejelentésekor a használatában volt. Egyéni vállalkozó és az őstermelő halála esetén a kárenyhítési juttatás összege az örököst illeti meg.

Az üzleti biztosítóval ugyanarra a kockázatra megkötött biztosítási szerződést, valamint a biztosító által kifizetett kártérítés összegét az agrárkár-enyhítési szervhez be kell jelenteni.

A 10. §-hoz

A kárenyhítő juttatásra vonatkozó igények bejelentésére előírt határidőt követően keletkezett elemi károk enyhítésére már csak a következő kárenyhítési időszakban van lehetőség, mivel a kárenyhítő juttatásra vonatkozó igénybejelentések feldolgozása, a kifizethető kárenyhítő juttatások mértékének megállapítása nem folyamatos. Az október 1-jét követő elemi károk okozta veszteségek, valamint a hozamérték-csökkenés megállapítására az október 20-áig terjedő időszakban kevés lehetőség van, ezért indokolt az október 1-jével kezdődő időszak káreseményeinek a következményeit a következő év káreseményeivel együtt kezelni.

A 11. §-hoz

Az európai uniós jogszabályok előírják, hogy a kifizethető kárenyhítő juttatás nem lehet nagyobb, mint a hozamérték-csökkenés alapján kiszámított veszteség 80%-a, mivel a veszteségek egy részét a termelőnek kell viselnie. A kedvezőtlen adottságú területeken gazdálkodó termelők veszteségeinek megtérítése legfeljebb a kiszámított veszteség 90%-a lehet. Az adott kockázatra a veszteségek kétszeresen nem téríthetők meg, ezért a kárenyhítő juttatás összegéből az üzleti biztosító által kifizetett kártérítés összegét le kell vonni és kárenyhítő juttatásként csak a különbözet fizethető ki.

A 12. §-hoz

A kárenyhítő juttatásra vonatkozó kérelmek feldolgozását követően az agrárkár-enyhítési szerv kifizetési tervet készít, amelyet be kell mutatni az Európai Bizottság részére. Amennyiben az Európai Bizottság a kifizetési terv ellen nem emel kifogást, úgy az az agrárpolitikáért felelős miniszter által történő jóváhagyást követően végrehajtható.

A 13. §-hoz

A javaslat rendelkezik arról, hogy indokolt esetben a kárenyhítő juttatás terhére legfeljebb 90% mértékig előleg is kifizethető. Amennyiben azonban a kifizetett előleg a későbbiek során véglegesített kárenyhítő juttatás összegénél nagyobb, akkor a különbözetet a kedvezményezett harminc napon belül köteles visszafizetni.

A 14. §-hoz

A javaslat meghatározza, hogy az agrárkár-megállapító szervnek és az agrárkár-enyhítő szervnek a feladatai végrehajtásához milyen adatkezelési tevékenységet kell folytatnia. Az agrárkár-enyhítő szerv létrehozza a kárenyhítési adatbázist, feldolgozza

a kárenyhítési kérelmeket, valamint a kifizetésekkel kapcsolatos adatokat. Az agrárkár-megállapító szerv a kárbejelentéseket, valamint a kárenyhítő kérelmeket feldolgozza és valóságtartalmukat ellenőrzi.

A 15. §-hoz

A javaslat e szakasza rendelkezik a hatálybaléptetéséről, a kárenyhítési rendszert korábban szabályozó törvény hatályon kívül helyezéséről és az ezzel kapcsolatos átmenetről. Felhatalmazást ad a Kormánynak, illetve az agrárpolitikáért felelős miniszternek, hogy az agrárkár-enyhítési szerv és az agrárkár-megállapító szerv kijelölését, a hozamérték kiesés kiszámításának módját, az elemi csapás bejelentésének, igazolásának, valamint a kárenyhítő juttatás megállapításának és jogosulatlan igénybevétel esetén visszafizettetésének részletes szabályait, a többletforrás igénybevételéhez szükséges feltételeket, a mezőgazdasági őstermelők számára a kárenyhítési hozzájárulás-fizetési kötelezettség vállalása megtételéhez alkalmazandó részletes szabályokat rendeletben határozzák meg.

A 16. §-hoz

A javaslat e szakasza a közösségi, illetve a nemzeti végrehajtási szabályok közötti kapcsolatra utal.